

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022-2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Filozofia polityki
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Filozofii
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filozofii, Zakład Etyki
Kierunek studiów	Filozofia
Poziom studiów	I stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	II rok, semestr letni
Rodzaj przedmiotu	
Język wykładowy	j. polski
Koordinator	Dr Izabela Pasternak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Izabela Pasternak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
	15	15							3

1.2. Sposób realizacji zajęć
 zajęcia w formie tradycyjnej

 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Student powinien dysponować podstawową wiedzą z zakresu wiedzy o społeczeństwie na poziomie szkoły średniej
---

--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z najważniejszymi problemami filozofii polityki, z różnymi sposobami jej pojmowania i uprawiania oraz z najważniejszymi rodzajami koncepcji politycznych wraz z ich filozoficznym uzasadnieniem
C ₂	Celem wykładu jest systematyczna prezentacja różnych koncepcji politycznych wraz z krytycznym komentarzem od starożytności aż do czasów współczesnych
C ₃	Celem ćwiczeń jest nabycie umiejętności czytania tekstów źródłowych z zakresu filozofii polityki oraz ich krytyczna analiza

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
KW04	ma wiedzę o normach konstytuujących i regulujących struktury i instytucje społeczne oraz o źródłach tych norm, ich naturze, zmianach i drogach wpływania na ludzkie zachowania	H1A_W05
KW12	ma elementarną wiedzę o relacjach zachodzących między strukturami i instytucjami społecznymi oraz między ich elementami	S1A_W02
KW13	ma elementarną wiedzę o rodzajach więzi społecznych i o prawidłowościach, którym podlegają	S1A_W03
KU12	wykrywa proste zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a procesami społecznymi i kulturalnymi	H1A_U06
KU18	identyfikuje normatywne ugruntowanie różnych instytucji społecznych oraz normatywne uwarunkowania różnych zjawisk społecznych	S1A_U05
KK02	jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii w świetle dostępnych danych i argumentów	H1A_K01

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Zagadnienia wstępne: filozofia polityki czy filozofia polityczna?

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

<p>filozofia polityki a politologia filozofia polityki a myśl polityczna (ideologie, doktryny i programy polityczne) metapolityka, polityka jako sztuka, zawód, powołanie miejsce polityki w kulturze.</p>
<p>2. Klasyczna filozofia polityki: Greckie początki, wyobrażenia polityczne Greków, pojęcie państwa, obywatela, wolności politycznej; Narodziny demokracji, specyfika greckiej demokracji Sokrates jako prekursor filozofii polityki Platon, pierwsza teoria polityczna, koncepcja idealnego państwa, państwo jako powiększony obraz człowieka; związek polityki z teorią idei, Arystoteles, realizm <i>versus</i> idealizm Platona, człowiek jako <i>zoon politikon</i>, szczęście obywateli celem państwa, związek polityki z teorią cnót, klasyfikacja ustrojów politycznych</p>
<p>3. Klasyczna filozofia polityki CD Cyceron i rzymski republikanizm Doniosłość pojawienia się chrześcijaństwa dla filozofii polityki Chrześcijańska filozofia polityki Św. Augustyn św. Tomasz z Akwinu: filozofia polityki jako roztropnościowa (<i>prudentia</i>) sztuka rządzenia, cel człowieka, władza duchowa/władza świecka, zasada nieposłuszeństwa wobec władzy świeckiej, hierarchia praw (prawo wieczne, prawo natury, prawo stanowione), koncepcja dobra wspólnego (<i>bonum commune</i>) Marsyliusz z Padwy, idea suwerenności ludu</p>
<p>4. Trzy wielkie tradycje filozofii polityki: Tradycja liberalna Immanuel Kant, polityka w imię rozumu</p>
<p>5. Trzy wielkie tradycje filozofii polityki: Tradycja konserwatywna</p>
<p>6. Trzy wielkie tradycje filozofii polityk Tradycja socjalistyczna (oraz anarchizm) F. Nietzsche, nędza demokracji</p>
<p>7. Współczesna filozofia polityki: Podłoże totalitaryzmów Współczesne nurty filozofii polityki: Liberalizm współczesny (K. Popper, F. von Hayek, I. Berlin, J. Grey) i libertarianizm (H. Thoreau, H. Spencer, R. Nozick) Komunitaryzm (Ch. Taylor, A. MacIntyre) Współczesny konserwatyzm (Personalizm w filozofii polityki (J. Maritain, E. Mounier) Inne współczesne nurty: feminizm, idea wielokulturowości (W. Kymlicka, I. Young), ekologizm</p>

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Analiza wybranych dzieł filozofii polityki:
1. Platon, <i>Państwo</i> / Arystoteles, <i>Polityka</i> .
2. N. Machiavelli, <i>Księżę</i>
3. J. Locke, <i>Dwa traktaty o rządzie</i> /de Tocqueville, <i>O demokracji</i>

4. K. Marks, wybrane fragmenty różnych tekstów
5. Friedrich von Hayek, <i>Droga do zniewolenia</i>
6. M. Foucault, <i>Podmiot i władza</i>
7. A. Mbembe, <i>Polityka wrogości</i> / H. Arendt, <i>Korzenie totalitaryzmu</i>

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
KW04	obserwacja w trakcie zajęć, praca pisemna na wybrany temat	w, ćw
KW12	obserwacja w trakcie zajęć, praca pisemna na wybrany temat	w, ćw
KW13	obserwacja w trakcie zajęć, praca pisemna na wybrany temat	w, ćw
KU12	obserwacja w trakcie zajęć, praca pisemna na wybrany temat	w, ćw
KU18	obserwacja w trakcie zajęć, praca pisemna na wybrany temat	w, ćw
KK02	obserwacja w trakcie zajęć, praca pisemna na wybrany temat	w, ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Obecność na zajęciach, aktywność, praca pisemna
---

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15+15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	50

(przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	
SUMA GODZIN	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. A. Nowak, Między nieładem a niewolą. Krótka historia myśli politycznej, Biały Kruk, Kraków 2020
2. Stanisław Filipowicz, Historia myśli politycznej i prawnej. Gdańsk 2001
3. Otfried Höffe, Sprawiedliwość polityczna. Kraków 2001
4. Will Kymlicka, Współczesna filozofia polityczna. Kraków 1998
5. Czesław Porębski, Umowa społeczna. Renesans idei. Kraków 1999
6. Przewodnik po współczesnej myśli politycznej, pod red. Roberta E. Goodina i Philipa Petita. Warszawa 1998
7. Platon Państwo
8. Arystoteles, Polityka
9. Machiavelli, Księżę
10. J. Locke Dwa traktaty o rządzie
11. Tocqueville, O demokracji
12. K. Marks, wybrane fragmenty różnych tekstów
13. F. von Hayek, Droga do zniewolenia
14. M. Foucault, Podmiot i władza
15. H. Arendt, Korzenie totalitaryzmu
16. J. Rawls, Teoria sprawiedliwości
17. R. Nozick, Państwo, anarchia, utopia
18. M. Sandel, Republika [proceduralna i nieumarunkowana jaźń, w: Komunitarianie. Wybór tekstów, pod red. P. Śpiewaka
19. A. Mbembe, Polityka wrogości

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej